Barnebøker for Norge

barneboker.no

ماگۆزقە / Magozwe

Skrevet av: Lesley Koyi
Illustret av: Wiehan de Jager
Oversatt av: Agri Afshin (ckb), Espen Stranger-Johannessen (nb)

Denne fortellingen kommer fra African Storybook (africanstorybook.org) og er videreformidlet av Barnebøker for Norge (barneboker.no), som tilbyr barnebøker på mange språk som snakkes i Norge.

Dette verket er lisensiert under en Creative Commons Navngivelse 4.0 Internasjonal Lisens.
https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/deed.no

ماگۆزقە

Magozwe

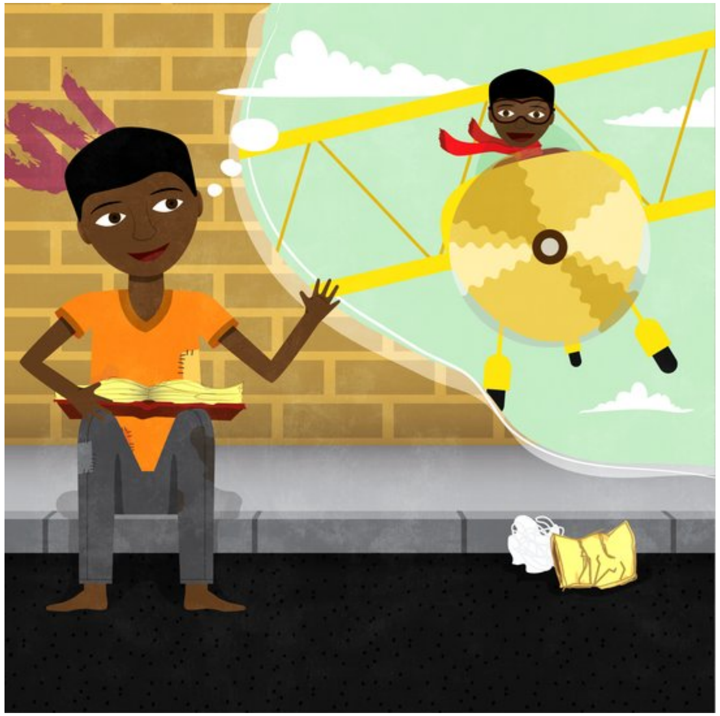

✎ Lesley Koyi
Wiehan de Jager
Agri Afshin

kurdisk (sorani) / bokmål
nivå 5

له شاری پڕ حەشیمەتی نایروبی، دوور له باوەشی گەرمی خێزان, دەستەیەك له کوڕانی بێ ماڵ و حاڵ لەسەر شەقامەکان ڕۆژیان تێپەڕ دەکرد. ئەوان ڕۆژانه به بێ هیچ ئامانجێك ژیانیان دەگوزەراند. ئەم کوڕانه لەسەر شەقامەکان دەخەوتن. بەیانیان، کاتێك له خەو هەڵدەستان، ڕاخەرەکانیان کۆ دەکردەوە. بۆ ئەوەی له سەرمای زستان خۆ بپارێزن، زبڵەکانیان دەسووتاند و ئاگریان دەکردەوە. ماگۆزڤەش یەکێك بوو لەو کوڕانه. ئەو بچووکترین ئەندامی ئەو گرووپه بوو.

• • •

I den travle byen Nairobi, langt fra det trygge livet hjemme, bodde det en gjeng hjemløse gutter. De tok hver dag akkurat som den kom. En morgen pakket guttene sammen mattene sine etter at de hadde sovet på det kalde fortauet. For å fordrive kulden lagde de et bål av søppel. En av guttene i gjengen var Magozwe. Han var den yngste.

کاتێ دایك و باوکی ماگۆزڤه مردن، ئەو تەمەنی تەنیا پێنج ساڵان بوو. ڕۆیشت بۆ ئەوەی لەگەڵ مامی ژیان بەسەر بەرێت، بەڵام مامی ئاگای لە ماگۆزڤە نەدەبوو، و خواردنی پێویستی پێ نەدەدا. ئەو ماگۆزڤەی ناچار دەکرد کە کاری زۆر سەخت ئەنجام بدات.

. . .

Da Magozwes foreldre døde, var han bare fem år. Han dro for å bo med onkelen sin. Denne mannen brydde seg ikke om barnet. Han ga ikke Magozwe nok mat. Han tvang gutten til å jobbe hardt.

ئەگەر ماگۆزڤە گلەیی کردبا یان پرسیاری کردبا، ئەوا مامی بە توندی لێی دەدا و پێی دەگوت: “تۆ زۆر لەوە گەمژەتری کە بتوانی شتێك فێر ببیت.” دوای سێ ساڵ مانەوە لەو بارودۆخە سەختەدا، لە کۆتاییدا ماگۆزڤە بڕیاری دا ئەو ماڵە بە جێ بهێڵێت و چوو لە سەر شەقامەکان بژیت.

. . .

Hvis Magozwe klagde eller stilte spørsmål, slo onkelen hans ham. Når Magozwe spurte om han kunne gå på skolen, slo onkelen hans ham og sa: “Du er for dum til å lære noe som helst.” Etter tre år med denne behandlingen rømte Magozwe fra onkelen sin. Han begynte å bo på gata.

ماگۆزڤە لە حەوشەی خانووە سەربان سەوزەکەدا دانیشتبوو و چیرۆکیکی منداڵانی دەخوێندەوە، کە لە قوتابخانە پێیان دابوو. تۆماس هات و لە لای دانیشت. تۆماس لێی پرسی: “بابەتی چیرۆکەکە چییە؟” ماگۆزڤە لە وەڵامدا گوتی: “لەبارەی کوڕێکە کە دەبێتە مامۆستا.” تۆماس لێی پرسی: “ئەو کوڕە ناوی چییە؟ ماگۆزڤە بە زەردەخەنەیەکەوە گوتی: “ئەو کوڕە ناوی ماگۆزڤەیە.”

. . .

Magozwe satt på tunet ved huset med det grønne taket og leste en barnebok fra skolen. Thomas kom og satte seg ved siden av ham. “Hva handler fortellingen om?” spurte Thomas. “Den handler om en gutt som blir lærer”, svarte Magozwe. “Hva heter gutten?” spurte Thomas. “Han heter Magozwe”, svarte Magozwe med et smil.

ماگۆزڤە دەستی کرد بە خوێندن. وانە خوێندن زەحمەت بوو. ئەو دەبوایە فێری زۆر شت بووبایە. هەندێك جار دەیهەویست وازی لێ بێنێ. بەڵام ئەو هەمیشە بیری لە فڕۆکەوانەکە و یاریزانەکە دەکردەوە کە لە کتێبی چیرۆکەکەدا خوێندبوونییەوە. ئەوانی خۆش دەویست، بۆیە بەردەوام بوو.

. . .

Magozwe begynte på skolen, og det var vanskelig. Han hadde mye å ta igjen. Av og til ville han gi opp. Men han tenkte på piloten og fotballspilleren i barnebøkene. Som dem ga han ikke opp.

ژیانی سەر شەقامەکان زۆر ناخۆش بوو، زۆربەی کوڕەکان ڕۆژانە خۆیان ماندوو دەکرد هەر بۆ ئەوەی خواردنیان دەست کەوێت. هەندێ جار دەستبەسەر دەکران یان لێیان دەدرا. کاتێکیش نەخۆش دەکەوتن، کەس نەبوو یارمەتیان بدات. ئەوان تەنیا پارەیەکی کەمیان دەست دەکەوت ئەویش لە ڕێگای سواڵکردن و فرۆشتنی پلاستیك و شتی لەو جۆرە بوو. ژیانیان ئەستەمتر دەبوو کاتێك گرووپی دیکەش دەهاتن و دەبوو بە کێبڕکێ و شەڕ لە نێوانیاندا.

. . .

Livet på gata var vanskelig, og de fleste guttene slet hver dag bare for å finne mat. Noen ganger ble de arrestert, andre ganger ble de slått. Når de ble syke, var det ingen som kunne hjelpe dem. Gjengen var avhengig av de få pengene de fikk fra å tigge og fra å selge plast og annet til resirkulering. Livet var enda vanskeligere på grunn av slåsskamper med rivaliserende gjenger som ville ha kontroll over deler av byen.

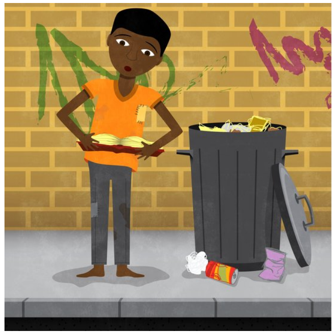

ڕۆژێکیان کاتێ ماگۆزڤە لە ناو تەنەکە خۆڵەکان دەگەڕا، کتێبێکی چیرۆکی شڕ و دڕاوی دۆزییەوە. ئەو کتێبەکەی خاوێن کردەوە و خستییە ناو کیسەیەکەوە. دوای ئەو ڕۆژە ئەو هەموو جارێ کتێبەکەی لە کیسەکە دەردەهێنا و چاوی لە وێنەکانی ناو کتێبەکە دەکرد. ئەو نەیدەتوانی هیچ بخوێنێتەوە.

• • •

En dag mens Magozwe lette i noen søppelbøtter, fant han en gammel fillete barnebok. Han fjernet møkka fra den og la den i sekken sin. Hver påfølgende dag tok han ut boka og så på bildene. Han visste ikke hvordan han skulle lese ordene.

لە دوای ئەوە، ماگۆزڤە باری کرد بۆ ناو ژوورێکی نوێ لە خانوویەك کە سەربانەکەی سەوز بوو. ئەو لەگەڵ دوو کوڕی دیکەدا لە ژوورێك دەژیان. بە هەمووی دە مناڵ بوون کە لەگەڵ پوورە سیزی و مێردەکەی، سێ سەگ و پشیلەیەك و بزنێکی پیر لە خانووە سەربان سەوزەکەدا دەژیان.

• • •

Dermed flyttet Magozwe inn i et rom i et hus med grønt tak. Han delte rommet med to andre gutter. Til sammen var det ti barn som bodde i det huset. Sammen med tante Cissy og mannen hennes, tre hunder, en katt og en gammel geit.

ڕۆژێك هەموو ترسەکانی خۆی بۆ تۆماس باس کرد. بە پێی تێپەڕینی کات
تۆماس باوەڕی پێ هێنا کە ژیان لە شوێنە نوێیەکە زۆر باشترە.

. . .

Han snakket om det han var redd for med Thomas. Med tiden forsikret mannen gutten om at livet kunne bli bedre på det nye stedet.

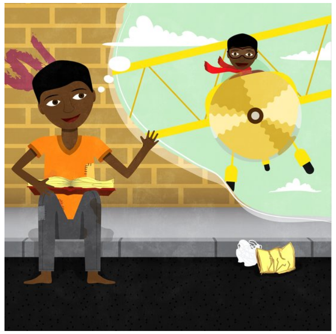

وێنەکان، باسیان لە کوڕێك دەکرد کە دەیویست گەورە بێت و ببێ بە
فڕۆکەوان. ماگۆزقە هەموو ڕۆژێ ئاواتی دەخواست کە ببێ بە فڕۆکەوان.
هەندێ جار خەیاڵی ئەوەی دەکردەوە. کە ئەو منداڵەی ناو چیرۆکەکە خۆیەتی.

. . .

Bildene fortalte fortellingen om en gutt som vokste opp til å bli pilot. Magozwe pleide å dagdrømme om å bli pilot. Noen ganger innbilte han seg at han var gutten i fortellingen.

هەوا سارد بوو و ماگۆزڤە لە قەراغ شەقامەکە وەستا بوو. پیاوێك بەرەو لای چوو. پیاوەکە گوتی: “سڵاو! من ناوم تۆماسە. من لە شوێنێك لەم نزیکانە کار دەکەم. تۆ دەتوانی لەوێ خۆراکت دەست کەوێت.” ئەو ئاماژەی بە خانوویەکی زەرد کرد کە سەربانەکەی شین بوو. دواتر لە ماگۆزڤەی پرسی: “دڵنیا بم لەوەی کە دەچیتە ئەو شوێنە بۆ ئەوەی هەندێ خۆراکت دەستکەوێ؟” ماگۆزڤە گوتی: “لەوانەیە”، و دواتر ڕۆیشت.

. . .

Det var kaldt og Magozwe stod langs veien og tigget. En mann gikk bort til ham. “Hei, jeg heter Thomas. Jeg bor i nærheten, på et sted der du kan få deg noe å spise”, sa han og pekte på et gult hus med blått tak. “Jeg håper du drar dit for å få deg litt mat?” spurte han. Magozwe så på ham, og deretter på huset. “Kanskje”, sa han og gikk.

ماگۆزڤە بیری لەو شوینە نوێیە و لە قوتابخانە دەکردەوە. بەڵام ئەگەر مامی ڕاستی گوتبا چی؟ کاتێ ئەو دەیگوت ئەو زۆر لەوە گەمژەترە کە شتێك فێر ببێت! ئەی ئەگەر لەو شوێنە نوێیە لێی بدەن چی؟، ئەو ترسابوو. هەر لەبەر خۆیەوە بیری دەکردەوە و دەیگوت: “لەوانەیە باشتر بێت هەر لە سەر شەقامەکان بژیم.”

. . .

Magozwe tenkte på dette nye stedet og på å gå på skolen. Hva om onkelen hans hadde rett og han var for dum til å lære noe? Hva om de slo ham på dette nye stedet? Han var redd. “Kanskje det er bedre å bo på gata”, tenkte han.

لە ساڵڕۆژی لەدایکبوونی ماگۆزڤەدا کە تەمەنی دەبووە دە ساڵ، تۆماس کتێبێکی چیرۆکی منداڵانی نوێی پێ دا. چیرۆکەکە لەبارەی کوڕێکی لادێی بوو کە دیویست گەورە بێ بۆ ئەوەی ببێتە یاریزانێکی بەنێوبانگی تۆپی پێ. تۆماس چەندین جار ئەو چیرۆکەی بۆ ماگۆزڤە خوێندەوە، تا ئەوەی کە ڕۆژێك پێی گوت: "پێم وابێ ئێستا ئیدی کاتی ئەوەیە بچیت بۆ قوتابخانە و خوێندن و نووسین فێر بیت. تۆ پێت چۆنە؟" دواتر تۆماس گوتی من شوینێك پێ دەزانم کە منداڵان دەتوانن لەوێدا بژین و بچن بۆ قوتابخانەش.

. . .

Omkring Magozwes tiende fødselsdag ga Thomas ham en ny barnebok. Det var fortellingen om en landsbygutt som vokste opp til å bli en berømt fotballspiller. Thomas leste den fortellingen for Magozwe mange ganger, helt til han en dag sa: "Jeg synes det er på tide at du går på skolen og lærer å lese. Hva synes du?" Thomas forklarte at han visste om et sted hvor barn kunne bo og gå på skole.

بە درێژایی ئەو چەند مانگانەی رابردوو، کوڕە بێ ماڵ و حاڵەکان زۆر جار تۆماسیان دەبینی. ئەو هەمیشە پێی خۆش بوو لەگەڵ خەڵك قسە بکات، بە تایبەت ئەو خەڵکانەی کە لەسەر شەقامەکان دەژیان. تۆماس گوێی بۆ سەربوردەی خەڵك ڕادەگرت. ئەو زۆر کەسێکی جیددی و پشوودرێژ بوو. هەرگیز کەسێکی خراپ و بێ ڕێز نەبوو. هەندێك لە کوڕەکان بۆ نانی نیوەڕۆ چوون بۆ خانووە زەردەکە.

. . .

I månedene som fulgte ble de hjemløse guttene vant til å se Thomas. Han likte å snakke med folk, spesielt de som bodde på gata. Thomas hørte på fortellinger om livene til folk. Han var seriøs og tålmodig, aldri frekk eller respektløs. Noen av guttene begynte å dra til det gule og blå huset for å få mat midt på dagen.

ماگۆزڤە لە لێواری پیادەڕۆیەکە دانیشتبوو و چاوی لە وێنەکانی ناو کتێبەکەی دەکرد. کاتێك تۆماس هات و لە لای دانیشت، لێی پرسی: “چیرۆکەکە لە بارەی چییە؟” ماگۆزڤە وەڵامی دایەوە: “چیرۆکەکە لە بارەی کوڕێکە کە دەبێتە فڕۆکەوان.” تۆماس لێی پرسی: “کوڕەکە ناوی چییە؟” ماگۆزڤە وەڵامی دایەوە: “نازانم، من ناتوانم بخوێنمەوە.”

. . .

Magozwe satt på fortauet og kikket i bildeboka da Thomas kom og satte seg ved siden av ham. “Hva handler fortellingen om?” spurte Thomas. “Den handler om en gutt som blir pilot”, svarte Magozwe. “Hva heter gutten?” spurte Thomas. “Jeg vet ikke, jeg kan ikke lese”, svarte Magozwe lavt.

کاتێ چاویان بەیەك کەوت، ماگۆزڤە چیرۆکی ژیانی خۆی بۆ تۆماس گێڕایەوە. باسی لەوە کرد کە مامی چەندە لەگەڵی خراپ بووە و لەبەر چی لە دەستی ئەو ڕای کردووە. تۆماس زۆر قسەی نەکرد و بە ماگۆزڤەشی نەدەگوت کە چی بکات، بەڵام هەمیشە بە وردی گوێی بۆ ڕادەگرت. هەندێك جار ئەو کاتانەی لەناو خانووە سەقف شینەکە بوون، لە کاتی نانخواردن پێکەوە قسەیان دەکرد.

. . .

Da de møttes, begynte Magozwe å fortelle sin egen historie til Thomas. Det var historien om onkelen hans og hvorfor han rømte hjemmefra. Thomas snakket ikke mye, og han sa ikke til Magozwe hva han skulle gjøre, men han lyttet alltid oppmerksomt. Noen ganger snakket de sammen mens de spiste i det gule huset med det blå taket.